

ΤΟΠΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (του Βασίλη Τακτικού) – Σειρά Πολιτική Ηγεσία Επικοινωνία

Για την αντιμετώπιση της διαφθοράς και της κακοδιαχείρισης των πόρων στη τοπική αυτοδιοίκηση

Ένας τρόπος μόνο υπάρχει για να καταπολεμηθεί η διαφθορά και η κακοδιαχείριση των πόρων στην τοπική αυτοδιοίκηση που καταλαμβάνει πρώτη θέση ανάμεσα στους θεσμούς της πολιτείας. Να δημιουργηθούν παντού κοινωνικές συμπράξεις και τοπικά κινήματα συμμετοχικής δημοκρατίας με ενεργούς πολίτες ώστε η εξουσία του δήμου να προκύπτει πραγματικά από τους δημότες και όχι από τους χρηματοδότες.

Τοπικά κινήματα συμμετοχικής Δημοκρατίας ως αντιστάθμισμα διαφάνειας και ελέγχου απέναντι στο σφετερισμό της εκπροσώπησης και της τοπικής διαπλοκής με τα άνομα συμφέροντα που ροκανίζουν τελικά τους πόρους.

Τοπικά κινήματα τα οποία θα συμβάλλουν αποφασιστικά στην διαβούλευση με τοπικές συνελεύσεις και τοπικά δημοψηφίσματα και όχι διακοσμητικά όπως ερμηνεύουν πολλές δημοτικές πλειοψηφίες τον «Καλλικράτη». Τοπικά κινήματα που απελευθερώνουν τους ανθρώπινους πόρους και την δημιουργικότητα της κοινωνίας.

Γιατί αυτό που συμβαίνει σήμερα, ακόμη και μετά το ξεκίνημα της τεχνοκρατικής μεταρρύθμισης «Καλλικράτης» είναι

ότι έχουμε το ίδιο φαινόμενο πελατειακών σχέσεων με αναπροσαρμογή της τοπικής διαπλοκής. Με το πρόγραμμα Καλλικράτης». ναι μεν γίνεται σημαντική εξοικονόμηση πόρων από τον περιορισμό των αιρετών και υπαλλήλων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση αλλά το πρόβλημα του σφετερισμού της εκπροσώπησης που είναι πρόβλημα γενικότερα της κρίσης της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας παραμένει το ίδιο χαρακτηριστικό και βασανιστικό μιας παρακμιακής κατάστασης .

Ο έλεγχος για παράδειγμα των εκλογικών δαπανών για την αντιμετώπιση της τοπικής διαπλοκής και το πρόγραμμα «διαύγεια» παρά την όποια θετική του επίδραση δεν μπορεί να αντιμετωπίσει το εγγενές πρόβλημα της αντιπροσώπευσης. Κάλλιστα ένας Δήμαρχος που ξόδεψε 300.000 για προεκλογικό αγώνα μπορεί να παρουσιάσει ότι ξόδεψε 50.000. Και πάντα θα υπάρχουν κάποιοι "φίλοι" που με το αζημίωτο μετά θα καλύψουν την διαφορά – για την διαίωξη της αθέατης διαφθοράς.

Είναι γνωστόν από τότε που η πολιτική λειτουργεί ως επάγγελμα και στο χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης έχουμε το φαινόμενο της «λερναίας Ύδρας» της διαφθοράς. Υπάρχουν βέβαια εξαιρέσεις χαρισματικών ανθρώπων που ξεφεύγουν από τον κανόνα έχοντας μια αυθεντική σχέση με τους δημότες και μεγάλη επικοινωνιακή εμβέλεια. Ωστόσο με τα σημερινά δεδομένα της εκπροσώπησης ακόμη κι αν προχωρήσουν οι ουσιαστικοί έλεγχοι που προβλέπονται με τον «Καλλικράτη» θα συνεχίσει να παρουσιάζεται το φαινόμενο να κόβεις ένα κεφάλι και θα φυτρώνουν δυο. Γιατί αυτή είναι η «φύση» της αντιπροσώπευσης και του συγκεντρωτισμού στην τοπική αυτοδιοίκηση όσο δεν υπάρχουν αντιστάθμισμα της συμμετοχικότητας των δημοτών..

Όταν δημοτικό σύστημα εξουσίας δεν υπάρχει ούτε καν η **δεδηλωμένη** της πλειοψηφίας για τον Δήμαρχο μέσα στην θητεία του, όπως γίνεται με την κυβέρνηση ποιός μπορεί να ελέγξει την εκτελεστική εξουσία του Δήμου; Έχουμε λοιπόν το Δημαρχοκεντρικό μοντέλο τοπικής εξουσίας όπου ο Δήμαρχος ακόμη και αν χάσει την υποστήριξη από τους μισούς δημοτικούς συμβούλους , μπορεί να δημαρχεύει, κάτι που για μια κυβέρνηση

θεωρείται αδιανόητο.

Αλλά δεν είναι μόνον αυτό. Το πρόβλημα είναι πως το όλο σύστημα διοίκησης στο Δήμο σε σχέση με το Δημοτικό Συμβούλιο όπως λειτουργεί προκαλεί τον σφετερισμό της εκπροσώπησης και την κυριαρχία των ιδιοτελών προτύπων. Ένα διαρκές παζάρι όχι μόνον με τους προεκλογικούς χρηματοδότες αλλά κυρίως με αυτούς που ποικιλοτρόπως συναλλάσσονται με το δημοτικό πελατειακό σύστημα.

Εάν υποθέσουμε ότι σε ένα μικρό σχετικά Δήμο έχουμε ένα 27μελές Δημοτικό Συμβούλιο, 16 μέλη της πλειοψηφίας και 11 μέλη από την μειοψηφία, μπορούν να συμβούν τ' ακόλουθα σε σχέση με την χειραγώγηση των δημοτικών συμβούλων.

Ο Δήμαρχος μπορεί να ορίσει 4 Αντιδημάρχους και έμμεσα ένα πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου. Με αυτό τον τρόπο μπορεί να ελέγχει άμεσα 5 συμβούλους από τις θέσεις τοπικής εξουσίας και άλλους 5 που περιμένουν να οριστούν την επόμενη διετία. Εάν λάβουμε υπ' όψιν ότι δυο με τρία μέλη θα διοριστούν πρόεδροι αναπτυξιακών εταιριών του Δήμου και άλλες αμειβόμενες θέσεις σε επιτροπές τότε οι εξαρτώμενες θέσεις φθάνουν τις 13 και 3 που μπορούν να ελπίζουν ότι μπορεί να είναι ευνοούμενοι στο μέλλον καλύπτονται όλες οι προσδοκίες. Έτσι όλο το συμβούλιο μπορεί να ελέγχεται με ιδιοτελή κριτήρια από τον Δήμαρχο εάν δεν υπάρχουν ανιδιοτελείς αντιστάσεις.

Όταν δεν υπάρχει άλλο αποφασιστικό όργανο όπως είναι η τοπική συνέλευση που να ελέγχει την εκτελεστική εξουσία του Δήμου, ούτε ανιδιοτελείς αντιστάσεις. ο Δήμαρχος αναπόφευκτα ελέγχεται από τα ιδιοτελή τοπικά συμφέροντα. συμπαρασύροντας όλο το Δημοτικό Συμβούλιο αφού είναι ο αποκλειστικός που μοιράζει την «πίτα.»

Ο Δημοτικός σύμβουλος και οι σύμβουλοι που θέλουν να αντισταθούν στην τοπική διαπλοκή κινδυνεύουν πάντα να απομονωθούν, εκτός βέβαια και αν στηρίζονται σε οργανωμένες κοινωνικές ομάδες και τοπικά κινήματα τα οποία μπορούν να αντισταθούν.

Από όποια πλευρά και αν εξετάσουμε το ζήτημα ακόμη και εάν υπάρχουν καλές προθέσεις στους Δημοτικούς συμβούλους και στον Δήμαρχο και θέλουν να μην υποκύψουν στην τοπική διαπλοκή ένας δρόμος μόνον υπάρχει να αποφύγουν την διαπλοκή , να συνεργαστούν με τις συλλογικές τοπικές οργανώσεις και να προωθήσουν τις διαδικασίες συμμετοχής.

Για αυτό είναι επιτακτική ανάγκη στην εποχή μας να δημιουργηθούν τοπικά κινήματα συμμετοχικής δημοκρατίας για την αντιμετώπιση της διαφθοράς και της κακοδιαχείρισης των πόρων στη τοπική αυτοδιοίκηση

Βασίλης Τακτικός, δημοσιογράφος, Δημοτικός σύμβουλος

25 Ιανουαρίου 2011